

140,000 Kr., solgt for 230,000 Kr. Da den Mand, som nu var kommen til det, havde givet endnu mere for det, mente man, at man af humane Hensyn endnu mindre kunde gåa til nu at anlægge et nyt Apotek der. Syv Aar efter solgtes det igen for 270,000 Kr., og der var saa af Lutter Humanitet endnu mindre Mulighed for at anlægge et nyt Apotek. Man blev derfor ved at stubbe Sagen ud og det, skønt enhver Apoteker gif derfra med en ret anseelig Formue; thi selv om han ikke havde lagt noget op i Aarenes Løb, havde han blot ved Forskellen mellem Købesum og Salgssum indvundet en ikke ringe Kapital. Saaledes har man baaret sig ad. Man har i høj Grad taget Hensyn til de reelle Apotekerprivilegier. Jeg nærer nu en Anstuelse, som er stik imod den, som andre af Kommissionens Medlemmer nærer om den Sag. Jeg mener nemlig, at det baade er juridisk og moralsk forsvarligt at gåa til, hvad jeg er gaaet til, og hvad ærede Medlemmer, der have læst denne Betænkning, derfra ville kende, nemlig til at give et Udskift til et Lovforslag om Ophævelse af de bestaaende reelle Apotekerprivilegier, idet jeg deri figer, at disse Apotekerprivilegier skulle være hævede om 50 Aar, saa kunne Indehaverne af disse Privilegier i disse 50 Aar afvikle deres Sager. Kommissionens øvrige Medlemmer have aldeles ikke kunnet være enige med mig deri; de have hævdet, at det formentlig var urimeligt, at Lovgivningsmagten skulde ville bestemme, at Rettingheder uden Vederlag bortfalde efter en vis Tids Forløb; men jeg kan dog ikke tro, at Lovgivningsmagten skulde være aldeles utilbøjelig dertil. Ved Lov af 14de April 1852 blev saaledes Møllerprivilegiet ophævet, og der blev givet Møllerne ti Aar — det var ikke 50 Aar — til at søge at afvikle deres Sager. I Loven af 12 April 1852 bleve ogsaa de saakaldte Bagergaarde ophævede; det var et Bagerprivilegium, som var knyttet til bestemte Ejendomme. Der blev givet 8 Aar til Afvikling, og efter den Tid var det hele frit. Jeg kan slet ikke se, at der skulde være nogen særlig Forskel mellem disse Forhold, og hvad der her foreligger. Apotekerne have jo ligeledes et Privilegium, som endda oprindelig ikke har været noget reelt Privilegium, hvad Bagernes, Bryggernes og Møllernes vare. Det var oprindeligt et personligt Privilegium, som Apotekerne i Tidens Løb fik lavet om til et reelt. Jeg kan derfor ikke forstaa, at det skulde være urigtigt, hvis Lovgivningsmagten gif til, hvad jeg her foreslaar, nemlig til at sige, at om 50 Aar eksistere de reelle Privilegier ikke mere, saa ere de alle gaaede

over til at blive personlige. I den Henseende forekommer det mig, at Apotekerne ganske maa staa i Klasse med Møllerne, Bagerne og Bryggerne. Kan man derimod bevise mig, at man den Gang handlede absolut uretfærdigt mod disse næringsdrivende, at det var en Skandale, hvad man den Gang gjorde over for dem, er det en anden Sag; men det er ganske sikkert ikke den Betragtning, Lovgivningsmagten har. Nu er jeg i mit Lovforslag gaaet langt humanere frem, om jeg saa maa sige, end Tilfældet var i de foregaaende Love om Møllere, Bryggere og Bagerer. De fik kun 10 Aar til Afvikling, medens jeg her i mit Forslag har sat 50 Aar, altsaa en saa meget længere Tid; men det har jeg gjort af Hensyn til, at det her gjaldt om større Værdier for den enkelte, og jeg har paa et andet Punkt ogsaa trakt mig ganske overordentlig vidt; thi skønt Administrationen, Statsmagten, jo har Ret til at gøre de reelle Apotekerprivilegier aldeles betydningsløse derved, at de anlægge saa og saa mange Apoteker med personlig Bevilling omkring de andre Apoteker — det har Statsmagten Ret til — den kan om hvert Apotek med reelt Privilegium lægge, om den vil, 10 Apoteker med personligt Privilegium, hvad der vil bevirke, at dette reelle Privilegium synker gradvis eller meget hurtigt ned til at være af næsten ingen Værdi — har jeg dog ikke villet tilraade at benytte den Udvej uden paa meget lemsældig Maade. Jeg er endogaa gaaet til at sige: Dersom vi oprette ny Apoteker med personlige Privilegier i Løbet af disse 50 Aar, skulle de Apotekere, der blive Indehavere af disse Privilegier, betale den Afgift, de efter Loven af 10de April 1895 ere pligtige at betale, ind i den Fond, som Apotekerne eventuelt maatte danne for at amortisere Værdien af disse Apoteker. Der er jeg gaaet særdeles vidt i human Retning. Staten skal ikke med haard Haand bruge den Magt, den har, til at anlægge lige saa mange Apoteker, den vil, og saa lade disse Afgifter indgaa i den nu bestaaende Fond. Nej, man skal lade Afgifterne af de nyoprettede Apoteker indgaa i den Fond, som Apotekerne med reelle Privilegier maatte have dannet til Amortisation af deres Ejendomme. Naar man gaar dertil, kan jeg i hvert Fald ikke tænke mig andet, end at Folketingets langt overvejende Flertal vil være enig med mig i denne Sag. Jeg vil udtale som mit sikre Haab, at det Udvalg, der nedsættes, vil tage mit lille Forslag op som en Del af Apoteker-Forslaget. Det kan jo formes om; det er maasse mangelfuldt paa forskellige Punkter; jeg er jo ikke Jurist. Men jeg tror, at Grund-